

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ & ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

ΕΔΡΑ: Πλατεία Βικτωρίας 7, Αθήνα 10434 ☎210 88 14 922 📠 210 88 15 393

✉info@omed.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Πολυτεχνείου 21, Θεσσαλονίκη 54626 ☎ 2310 517 128

Αθήνα, 2 Απριλίου 2025

Αρ. Πρωτ. Μ-Δ: 194

Προς:

1. Την ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία «Praktiker Hellas A.E»
2. Το Σωματείο Εργαζομένων στην Praktiker Hellas A.E

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ

ΤΡΙΜ. ΔΑ 4/2025

**Για τους όρους αμοιβής και εργασίας των εργαζομένων στα
καταστήματα της εταιρείας «Praktiker Hellas MON. A.E.» σε όλη τη
χώρα**

1. Με την υπ' αρ. πρωτ. 389 Μ-Δ/25.6.2024 αίτηση προς τον Ο.ΜΕ.Δ, το Σωματείο Εργαζομένων στην Praktiker Hellas A.E, ζήτησε την παροχή υπηρεσιών Μεσολάβησης, για την κατάρτιση επιχειρησιακής συλλογικής σύμβασης εργασίας για τους όρους αμοιβής και εργασίας των εργαζομένων στα καταστήματα της εταιρείας «Praktiker Hellas Μονοπρόσωπη Α.Ε.» σε όλη τη χώρα.

2. Την 10/10/2024 υποβλήθηκε από τη Μεσολαβήτρια Όλγα Αγγελοπούλου, η υπ' αρ. 583 Μ-Δ/10.10.2024 Πρόταση Μεσολάβησης για την κατάρτιση Επιχειρησιακής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας για τους όρους αμοιβής και εργασίας των εργαζομένων στα καταστήματα της εταιρείας «Praktiker Hellas MON. A.E.» σε όλη τη χώρα.

3. Με το υπ' αρ. πρωτ. 613/22.10.2024 έγγραφο του ΟΜΕΔ διαπιστώθηκε η ολοκλήρωση της διαδικασίας Μεσολάβησης και τερματίστηκε αυτή, μετά τη γνωστοποίηση της εργατικής πλευράς προς τον ΟΜΕΔ για την αποδοχή της πρότασης Μεσολάβησης, η οποία δεν έγινε αποδεκτή από την εργοδοτική πλευρά.

4. Με την υπ' αρ. 08Δ/717 Μ-Δ/9.12.2024 αίτηση το Σωματείο Εργαζομένων στην Praktiker Hellas Α.Ε., ζήτησε την παροχή υπηρεσιών Διαιτησίας, για την κατάρτιση επιχειρησιακής συλλογικής σύμβασης εργασίας για τους όρους αμοιβής και εργασίας των εργαζομένων στα καταστήματα της εταιρείας «Praktiker Hellas Μονοπρόσωπη Α.Ε.» σε όλη τη χώρα.

5. Στις 13/12/2024 αναδείχθηκαν, όπως αποτυπώνεται στο Πρακτικό Ανάδειξης Τριμελούς Επιτροπής Διαιτησίας, ως μέλη της Τριμελούς Επιτροπής Διαιτησίας οι Διαιτητές: Α) Η Ουρανία Ζερβομπεάκου (κλήρωση Α) με αναπληρωματικό της τον Ευστράτιο Μαυραγάνη (Α' κλήρωση), Β) Η Βασιλεία Γιάνναρου (κλήρωση Α) με αναπληρωματικό της το Δημήτριο Κουκιάδη (Β' κλήρωση) και Γ) Η Μαρίκα Καζιτόρη (Β' κλήρωση) με αναπληρωματικό της το Δημήτριο Στράνη (Α' κλήρωση). Ως Πρόεδρος της Επιτροπής εξελέγη η Βασιλεία Γιάνναρου και Αναπληρωτής αυτής η Ουρανία Ζερβομπεάκου. Η Επιτροπή Διαιτησίας ανέλαβε τα καθήκοντα της στις 20/12/2024. Με την από 27/2/2025 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΜΕΔ αντικαταστάθηκε η Διαιτητής Μαρίκα Καζιτόρη από τον κληρωθέντα αναπληρωματικό της Διαιτητή Δημήτριο Στράνη και τούτο γνωστοποιήθηκε τηλεφωνικά στις 7/3/2025 και με την από 10/3/2025 ηλεκτρονική επιστολή (email) στα διαπραγματευόμενα μέρη και στους ως άνω Διαιτητές.

6. Με το υπ' αριθ. πρωτ. 767/23.12.2024 έγγραφο του Ο.ΜΕ.Δ., απεστάλη πρόσκληση στην αιτούσα συνδικαλιστική οργάνωση, με την επωνυμία «Σωματείο Εργαζομένων στην Praktiker Hellas Α.Ε» και στην εργοδοτική πλευρά, ήτοι την ανώνυμη εταιρεία, με την επωνυμία «Praktiker Hellas Μονοπρόσωπη Α.Ε.», για κοινή συνάντηση αυτών με την Επιτροπή Διαιτησίας την Τρίτη 14 Ιανουαρίου 2025 και ώρα 14:00 δια ζώσης στα γραφεία του Ο.ΜΕ.Δ. (Πλ. Βικτωρίας 7, 104 34 Αθήνα, 4^{ος} όροφος) και συμφωνήθηκε από τα μέρη της συλλογικής διαφοράς η παράταση της

διαδικασίας Διαιτησίας και έκδοσης Διαιτητικής Απόφασης έως την 31/1/2025. Η ορισθείσα συνάντηση της 14/1/2025 αναβλήθηκε με αίτημα της εργατικής πλευράς, το οποίο αποδέχθηκε η εργοδοτική πλευρά. Με την υπ' αριθ. πρωτ. 25 Μ-Δ/14.1.2025 έγγραφη πρόσκληση ορίστηκε νέα κοινή συνάντηση των μερών, στην οποία κλήθηκαν, για την Τρίτη 28 Ιανουαρίου 2025 και ώρα 15:00 στα κεντρικά γραφεία του Ο.ΜΕ.Δ. (Πλατεία Βικτωρίας 7, Αθήνα, 4ος όροφος). Στη συνάντηση της 28/1/2025, που πραγματοποιήθηκε στα κεντρικά γραφεία του ΟΜΕΔ με φυσική παρουσία των εκπροσώπων των διαπραγματευομένων μερών παρέστησαν εξουσιοδοτημένοι εκπρόσωποι της Εργατικής και της Εργοδοτικής πλευράς και αποφασίστηκε ο ορισμός νέων κατ' ιδίαν συναντήσεων για την 5η Φεβρουαρίου 2025 και ώρα 15.00 με την εργατική πλευρά και για την 6η Φεβρουαρίου 2025 και ώρα 13.00 με την εργοδοτική πλευρά, στα κεντρικά γραφεία του Ο.ΜΕ.Δ. (Πλατεία Βικτωρίας 7, Αθήνα, 4ος όροφος), προκειμένου να διερευνηθεί από τα διαπραγματευόμενα Μέρη, η δυνατότητα σύγκλισης των απόψεων τους και αποφασίστηκε με κοινή συμφωνία των διαπραγματευομένων μερών η παράταση της διαδικασίας Διαιτησίας μέχρι και την 28 Φεβρουαρίου 2025. Με τα υπ' αριθ. πρωτ. 57 Μ-Δ/29.1.2025 και 58 Μ-Δ/29.1.2025 έγγραφα του Ο.ΜΕ.Δ., απεστάλησαν οι σχετικές προσκλήσεις στην εργατική και στην εργοδοτική πλευρά αντίστοιχα. Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκαν κατ' ιδίαν συναντήσεις με την εργατική και την εργοδοτική πλευρά στις 18/2/2025 και 26/2/2025 (προσκλήσεις υπ' αριθμ. πρωτ. Μ-Δ 91/13.2.2025 και 99/19.2.2025 αντίστοιχα). Μετά τις συναντήσεις αυτές, διαπιστώθηκε ότι δεν υπάρχει δυνατότητα σύγκλισης των απόψεων των Μερών και περαιώθηκε η προφορική διαδικασία, δόθηκε προθεσμία κατάθεσης υπομνημάτων και εγγράφων και ειδικότερα μέχρι και την 8/3/2025 για την εργοδοτική πλευρά, μέχρι και την 12/3/2025 για την εργατική πλευρά προς αντίκρουση του υπομνήματος της εργοδοτικής πλευράς, μέχρι και την 17/3/2025 για την εργοδοτική πλευρά για τη δική της αντίκρουση και αποφασίστηκε με κοινή συμφωνία των μερών η παράταση της διαδικασίας Διαιτησίας και έκδοσης Διαιτητικής απόφασης έως την 26/3/2024. Σημειώνεται ότι στη συνέχεια, κατόπιν αιτήματος των μερών που υποβλήθηκε ηλεκτρονικά, παρατάθηκε η προθεσμία κατάθεσης αντίκρουσης της εργατικής

πλευράς για το υπόμνημα της εργοδοτικής πλευράς μέχρι και την 17/3/2025, η προθεσμία κατάθεσης αντίκρουσης της εργοδοτικής πλευράς μέχρι και την 21/3/2025, καθώς και παρατάθηκε, με κοινή συμφωνία των μερών, η διαδικασία Διαιτησίας και η προθεσμία έκδοσης Διαιτητικής Απόφασης μέχρι και την 2/4/2025 (έγγραφο υπ' αριθμ. πρωτ. Μ-Δ 152/11.3.2025).

Κατά τις συναντήσεις αυτές των εκπρόσωπων των διαπραγματευομένων μερών με τα μέλη της Τριμελούς Επιτροπής Διαιτησίας, αφενός οι εξουσιοδοτημένοι εκπρόσωποι της εργατικής πλευράς ανέπτυξαν προφορικά τα υποστηριχθέντα και αναφερθέντα στην αίτησή τους προς τον Ο.ΜΕ.Δ για την παροχή υπηρεσιών Διαιτησίας, στα μέχρι τότε αίτηση και υπομνήματά τους στο στάδιο της Μεσολάβησης, όσο και στα αναφερθέντα θέματα που αφορούν στο παραδεκτό της αίτησής τους αλλά και στην ουσία της συλλογικής διαφοράς και αφετέρου οι εξουσιοδοτημένοι εκπρόσωποι της εργοδοτικής πλευράς ανέπτυξαν αναλυτικά και προφορικά τις θέσεις τους περί του απαραδέκτου μονομερούς προσφυγής στην Διαιτησία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 παρ. 2 Ν 1876/1990, καθώς και στην ουσία της συλλογικής διαφοράς.

7. Η εργατική πλευρά, δηλαδή η συνδικαλιστική οργάνωση με την επωνυμία το «Σωματείο Εργαζομένων στην Praktiker Hellas A.E.» κατέθεσε το υπ' αριθμ. πρωτ. 173 Μ-Δ/21.3.2025 υπόμνημά της με τα συνημμένα σε αυτό σχετικά έγγραφα, τα οποία αφορούν οικονομικά στοιχεία για την αντίκρουση των θέσεων της εργοδοτικής πλευράς και την τεκμηρίωση των θέσεών της για την νομική και ουσιαστική βασιμότητα των αιτημάτων της παρούσας συλλογικής διαφοράς (στατιστικά στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για τον κλάδο του λιανικού εμπορίου, εκθέσεις διαχείρισης και χρηματοοικονομικές καταστάσεις της εταιρείας «Praktiker Hellas Μονοπρόσωπη Α.Ε.», άρθρο του ιστότοπου (site) forbesgreece.gr με τη λίστα των 332 μεγαλύτερων επιχειρήσεων της χώρας, κείμενο άγνωστου συντάκτη για οικονομικά στοιχεία κλάδου λιανεμπορίου και PRAKTIKER).

Η εργοδοτική πλευρά, δηλαδή η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Praktiker Hellas Μονοπρόσωπη Α.Ε.» κατέθεσε το υπ' αριθμ. πρωτ. 142 Μ-Δ/10.3.2025

υπόμνημά της, με τα συνημμένα σε αυτό σχετικά έγγραφα, που αφορούν στοιχεία για την τεκμηρίωση των θέσεών της, (δηλαδή την από 26/10/2024 γνωμοδότηση του κ. Δημήτρη Ζερδελή, Καθηγητή Εργατικού Δικαίου Νομικής Σχολής ΑΠΘ και την υπ' αριθμ. ΤΡΙΜ.4/2020 Διαιτητική Απόφαση), καθώς και το υπ' αριθμ. πρωτ. 175 Μ-Δ/21.3.2025 υπόμνημά της για την αντίκρουση του υπ' αριθμ. πρωτ. 173 Μ-Δ/21.3.2025 υπομνήματος της εργατικής πλευράς.

Κατόπιν των ανωτέρω και επειδή δεν κατέστη δυνατό τα μέρη να καταλήξουν σε συμφωνία, η Επιτροπή Διαιτησίας, προκειμένου να εκδώσει τη διαιτητική απόφαση, έλαβε υπόψη τα ως άνω στοιχεία καθώς και τα ακόλουθα:

- Την πρόταση Μεσολάβησης υπ' αριθμ. πρωτ. 583 Μ-Δ/10.10.2024, καθώς και τον πλήρη φάκελο της Μεσολάβησης με όλα ανεξαιρέτως τα έγγραφα.
- Την υπ' αριθμ. πρωτ. 717 Μ-Δ/9.12.2024 αίτηση προς τον Ο.ΜΕ.Δ., με την οποία το Σωματείο Εργαζομένων στην Praktiker Hellas Α.Ε ζήτησε την παροχή υπηρεσιών Διαιτησίας.
- Τις εξουσιοδοτήσεις προς τους εκπροσώπους των μερών της συλλογικής διαφοράς.
- Τα από 28/1/2025, 5/2/2025, 6/2/2025, 18/2/2025 και 26/2/2025 πρακτικά διαιτησίας των κοινών και κατ' ιδίαν συναντήσεων της Τριμελούς Επιτροπής Διαιτησίας του ΟΜΕΔ με τους εκπροσώπους των μερών της συλλογικής διαφοράς.
- Τα υπ' αρ. πρωτ. 142 Μ-Δ/10.3.2025, 175 Μ-Δ/21.3.2025 και 173 Μ-Δ/21.3.2025 υπομνήματα με τα συνημμένα σε αυτό σχετικά έγγραφα, που υπέβαλαν αντίστοιχα οι εκπρόσωποι της Εργοδοτικής και της Εργατικής πλευράς.
- Τις κείμενες διατάξεις και ιδίως το άρθρο 22 παρ. 2 του Συντάγματος, το ισχύον νομικό πλαίσιο περί της μονομερούς προσφυγής στη διαιτησία [άρθρο 57 του ν. 4635/2019 (ΦΕΚ Α' 167/30.10.2019)], το οποίο τροποποίησε τη διάταξη του άρθρου 16 ν.1876/1990, όπως ίσχυε μετά τη

τροποποίησή του με τη διάταξη του άρθρου 4 ν. 4303/2014) και την Π.Υ.Σ. 6/18.2.2012.

- Τη με αρ. 2307/2014 απόφαση της Ολομέλειας του Σ.τ.Ε.
- Κάθε άλλο στοιχείο που συμπεριλαμβάνεται στο φάκελο υπόθεσης Διαιτησίας 08Δ/717 Μ-Δ/9.12.2024 του ΟΜΕΔ.
- Τα όσα διημερίφθησαν κατά τις κοινές συναντήσεις της Επιτροπής με τους εκπροσώπους των μερών της συλλογικής διαφοράς και τις επί μέρους θέσεις των μερών, όπως διατυπώθηκαν και εγγράφως και συγκεκριμένα τις ακόλουθες θέσεις της εργοδοτικής και της εργατικής πλευράς :

α. Τις θέσεις της Εργατικής πλευράς συνοπτικά

Η εργατική πλευρά με το υποβληθέν υπόμνημά της υπ' αριθμ. πρωτ. 173 Μ-Δ/21.3.2025 υποστηρίζει ότι στην υπ' αριθμ. πρωτ. 717 Μ-Δ/9.12.2024 αίτηση για παροχή υπηρεσιών Διαιτησίας που υπέβαλε στον ΟΜΕΔ, αναφέρει επί λέξει ότι εκτίθενται «κατά τρόπο πλήρη και τεκμηριωμένο οι προϋποθέσεις, που θεμελιώνουν το νόμιμο και παραδεκτό της προσφυγής μας στη Διαιτησία. Ειδικότερα, δε, εκτίθενται αναλυτικά οι λόγοι για τους οποίους επιβάλλεται η σύμφωνη με το Σύνταγμα και τις αποφάσεις των Ανωτάτων Δικαστηρίων της Χώρας ερμηνεία των διατάξεων του άρθρου 16 παρ. 2 Ν. 1876/1990 και δη των αόριστων νομικών εννοιών, που σε αυτές διαλαμβάνονται, όπως είναι αυτή του υπαρκτού λόγου γενικότερου κοινωνικού ή δημοσίου συμφέροντος, συνδεόμενου με τη λειτουργία της ελληνικής οικονομίας. Περαιτέρω, δε, εκτίθεται η απολύτως κρατούσα στη θεωρία αλλά και την πρόσφατη νομολογία του ΟΜΕΔ και του Εφετείου Αθηνών θέση ότι η χρήση των δύο εννοιών, ήτοι αυτή του γενικότερου κοινωνικού και του δημοσίου συμφέροντος, συνδεόμενου με τη λειτουργία της ελληνικής οικονομίας, είναι διαζευκτική και ότι κατά συνέπεια αρκεί η συνδρομή λόγου γενικότερου κοινωνικού συμφέροντος για την επίλυση μιας συλλογικής διαφοράς με διαιτητική απόφαση. Κυρίως, δε, εκτίθενται τα οικονομικά δεδομένα όχι μόνο του κλάδου, αλλά και της επιχείρησης "Praktiker Hellas A.E.", τα οποία αποκλείουν άνευ ετέρου την αντιμετώπιση της ως άνω επιχείρησης ως μιας από τις 227.000 επιχειρήσεις του λιανικού εμπορίου.»

Επίσης η εργατική πλευρά αντικρούει «τους ισχυρισμούς της εργοδοτικής πλευράς (και της επικαλούμενης από αυτήν γνωμοδότησης) όχι μόνο με βάση τα δεδομένα της κρατούσας άποψης στη θεωρία, που πόρρω απέχει από τη θέση ότι τάχα η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 16 παρ. 2 περ. β' του Ν. 1876/1990 είναι επιτρεπτή μόνο σε επίπεδο κλάδου και όχι επιχείρησης, αλλά και με βάση την πρόσφατη νομολογία των Επιτροπών

Διαιτησίας του ΟΜΕΔ και του Εφετείου Αθηνών. Περαιτέρω, δε, εκθέτει τα στοιχεία εκείνα από τα οποία προκύπτει η σημαίνουσα θέση της επιχείρησης “Praktiker Hellas A.E.” στην ελληνική οικονομία, ο ολιγοπωλιακός της χαρακτήρας και η κρίσιμη συμβολή της στην ελληνική οικονομία με βάση και τον κλάδο, στον οποίο αυτή εντάσσεται. Τέλος, δε, εκθέτει τις διαπιστώσεις και το σκεπτικό της υπ’ αρ. ΤΡΙΜ. 1/2024 απόφασης του ΟΜΕΔ, με την οποία κρίθηκε ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις μονομερούς προσφυγής του Σωματείου μας στη Διαιτησία, πλην όμως αυτή απορρίφθηκε διότι δεν εκτίθεντο αυτές στην προσφυγή.»

β. Τις θέσεις της Εργοδοτικής πλευράς συνοπτικά

Η εργοδοτική πλευρά με τα υπ’ αρ. πρωτ. 142 Μ-Δ/10.3.2025 και 175 Μ-Δ/21.3.2025 υπομνήματα και τα συνημμένα έγγραφα υποστηρίζει ότι: «Η μονομερής προσφυγή στην διαιτητική διαδικασία από την πρωτοβάθμια επιχειρησιακή συνδικαλιστική οργάνωση με την επωνυμία «Σωματείο Εργαζομένων Praktiker» (εφεξής «Σωματείο») είναι απορριπτέα ως μη νόμιμη, διότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 16§2 του Ν. 1876/1990 - Το Σωματείο, μετά την περάτωση της διαδικασίας της μεσολάβησης δεν είχε τη δυνατότητα να προσφύγει μονομερώς στη διαιτησία για την επίλυση της συλλογικής διαφοράς που αφορά τη σύναψη επιχειρησιακής συλλογικής σύμβασης εργασίας.»

και αφού σκέφθηκε ότι

Α) Σχετικά με τους ισχυρισμούς που προβάλλει η Εργατική πλευρά περί αντισυνταγματικότητας των διατάξεων των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 16 ν. 1876/1990, όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με την περ. α του άρθρου 57 του Ν. 4635/2019 (ΦΕΚ Α' 167/30.10.2019).

Για τα θέματα αντισυνταγματικότητας των κειμένων διατάξεων για τη μονομερή προσφυγή στη διαιτησία και δη των διατάξεων των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 16 ν. 1876/1990, όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με την περ. α του άρθρου 57 του Ν. 4635/2019 (ΦΕΚ Α' 167/30.10.2019), που τέθηκαν από την εργατική πλευρά, η Τριμελής Επιτροπή Διαιτησίας κρίνει ότι ο έλεγχος της συνταγματικότητας των νόμων ασκείται από τα αρμόδια Δικαστήρια. Δεν εντάσσεται στην αρμοδιότητα της Τριμελούς Επιτροπής Διαιτησίας, που οργανώνεται στο πλαίσιο του ΟΜΕΔ, να αποφαινεται για την

συνταγματικότητα των νόμων. Η Τριμελής Επιτροπή Διαιτησίας υποχρεούται, κατ' αρχήν, εφαρμόζοντας τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις, να εκδώσει τη διαιτητική απόφαση τέμνοντας την συλλογική διαφορά που φέρεται ενώπιον της (ΔΑ 5/2020 Πενταμελούς Επιτροπής Διαιτησίας). Τούτο ιδίως επειδή πρόκειται για ζήτημα για το οποίο έχουν αποφανθεί ήδη τα Δικαστήρια και μάλιστα τα Ανώτατα Δικαστήρια και έχουν κρίνει, επί συλλογικών διαφορών, περί του επιτρεπτού της μονομερούς προσφυγής στην Διαιτησία, όπως αυτή οργανώνεται με βάση τις ισχύουσες διατάξεις.

Η νομολογία της Ολομελείας του Συμβουλίου της Επικρατείας, που εκφράζεται με την ΟΛΣΤΕ 2307/2014, αλλά και η ομολογη και σαφώς εκφρασθείσα συναφής θέση της νομολογίας του Αρείου Πάγου (ΟΛΑΠ 25/2004) επί του επιτρεπτού της μονομερούς προσφυγής στη διαιτησία, εδραζόμενης στο άρθρο 22 παρ.2 του Συντάγματος, δεσμεύει τον ΟΜΕΔ και τα όργανά του.

Η δέσμευση συνίσταται ακριβώς στην εφαρμογή της θέσης των εν λόγω Δικαστηρίων για την έννοια της συγκεκριμένης διάταξης του άρθρου 22 παρ. 2 του Συντάγματος, όπως εξειδικεύεται, συμπληρώνεται και οργανώνεται από τις σχετικές διατάξεις της κοινής νομοθεσίας, και ιδίως τις διατάξεις του άρθρου 57 περ. α του ν. 4635/2019, όπως αυτό αντικατέστησε τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 16 του ν. 1876/1990.

Β) Ως προς τις προϋποθέσεις μονομερούς προσφυγής στη διαιτησία, η Τριμελής Επιτροπή Διαιτησίας κρίνει τα ακόλουθα:

Ο Νόμος 1876/1990 στις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 16, όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με την περ. α' του άρθρου 57 του Ν. 4635/2019 (ΦΕΚ Α' 167/30.10.2019), προβλέπει ότι είναι δυνατή η μονομερής προσφυγή στη διαιτησία στις δύο περιπτώσεις που αναφέρει και υπό τις προϋποθέσεις που τάσσει: *«α) εάν η συλλογική διαφορά αφορά επιχειρήσεις δημόσιου χαρακτήρα ή κοινής ωφέλειας, η λειτουργία των οποίων έχει ζωτική σημασία για την εξυπηρέτηση βασικών αναγκών του κοινωνικού συνόλου κατά την έννοια της παραγράφου 2 του άρθρου 19 του ν. 1264/1982, όπως συμπληρώθηκε με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 3 του ν. 1915/1990*

και όπως αυτές ορίζονται στο Κεφάλαιο Α' του ν. 3429/2005, όπως ισχύει σε συνδυασμό με την παράγραφο 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014, όπως ισχύει.

β) εάν η συλλογική διαφορά αφορά στη σύναψη συλλογικής σύμβασης εργασίας και αποτύχουν οριστικά οι διαπραγματεύσεις μεταξύ των μερών και η επίλυση της επιβάλλεται από υπαρκτό λόγο γενικότερου κοινωνικού ή δημοσίου συμφέροντος συνδεόμενο με τη λειτουργία της ελληνικής οικονομίας. Οριστική αποτυχία των διαπραγματεύσεων θεωρείται ότι υπάρχει, εφόσον σωρευτικώς:(αα) έληξε η κανονιστική ισχύς τυχόν υπάρχουσας συλλογικής σύμβασης εργασίας σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 2 της ΠΥΣ 6/2012 και (ββ) έχει εξαντληθεί κάθε άλλο μέσο συνεννόησης και συνδικαλιστικής δράσης, ενώ το μέρος που προσφεύγει μονομερώς στη διαιτησία, συμμετείχε στη διαδικασία μεσολάβησης και αποδέχθηκε την πρόταση μεσολάβησης. Η αίτηση μονομερούς προσφυγής στη διαιτησία πρέπει να περιέχει και πλήρη αιτιολογία σχετικά με τη συνδρομή των προϋποθέσεων που την δικαιολογούν, η δε διαιτητική απόφαση που εκδίδεται επί αυτής είναι άκυρη εάν δεν περιέχει και πλήρη αιτιολογία σχετικά με τη συνδρομή των προϋποθέσεων που δικαιολογούν τη μονομερή προσφυγή στη διαιτησία. Εάν η συλλογική διαφορά αφορά επιχείρηση του Κεφαλαίου Α' του ν. 3429/2005, όπως ισχύει σε συνδυασμό με την παράγραφο 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014, όπως ισχύει, στην αίτηση επισυνάπτεται η γνώμη της διυπουργικής επιτροπής δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών του άρθρου 10 του ν. 3429/2005, όπως ισχύει, επί της συλλογικής διαφοράς».

Οι προϋποθέσεις, η συνδρομή των οποίων καθιστά επιτρεπτή τη μονομερή προσφυγή στην διαιτησία, τίθενται υπαλλακτικώς στις περ. α' και β' της παρ.2 του άρθρου 16 του ν. 1870/1990, όπως αυτό διαμορφώθηκε από το άρθρο 57 περ. α του ν.4635/2019.

Ειδικότερα:

Ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής της διάταξης της περ. β' της παρ.2 του άρθρου 16 του ν.1876/1990, όπως έχει διαμορφωθεί με το άρθρο 57 του ν. 4635/2019.

Η εργατική πλευρά προβάλλει ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της περ. β' της παρ.2 , όπως διαμορφώθηκε με το άρθρο 57 του ν.4635/2019, η οποία ορίζει ότι είναι δυνατή η μονομερής προσφυγή στη διαιτησία «... αν **αποτύχουν οριστικά οι διαπραγματεύσεις μεταξύ των μερών και η επίλυση ... επιβάλλεται από υπαρκτό λόγο γενικότερου κοινωνικού ή δημοσίου συμφέροντος συνδεδεμένο με τη λειτουργία της ελληνικής οικονομίας**».

Εξεταστέο, λοιπόν, κατ' αρχήν είναι:

1) Αν συντρέχει οριστική αποτυχία των διαπραγματεύσεων, δηλαδή αν «έληξε η κανονιστική ισχύς τυχόν υπάρχουσας συλλογικής σύμβασης εργασίας, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 2 της ΠΥΣ 6/2012 και έχει εξαντληθεί κάθε άλλο μέσο συνεννόησης και συνδικαλιστικής δράσης, ενώ το μέρος που προσφεύγει μονομερώς στη διαιτησία, συμμετείχε στη διαδικασία μεσολάβησης και αποδέχθηκε την πρόταση μεσολάβησης». Στην προκειμένη περίπτωση συντρέχουν οι προαναφερόμενες προϋποθέσεις, εφόσον αφενός διαπιστώθηκε ότι απέτυχαν οι απευθείας διαπραγματεύσεις μεταξύ των μερών και στη συνέχεια η οριστική αποτυχία των διαπραγματεύσεων λόγω οριστικής αποτυχίας της Μεσολάβησης να οδηγήσει σε οποιαδήποτε επίλυση και αφετέρου υπήρξε αποδοχή από το ένα μόνο μέρος της διατυπωθείσας πρότασης Μεσολάβησης.

2) Αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις ύπαρξης λόγου γενικότερου κοινωνικού ή δημοσίου συμφέροντος συνδεδεμένου με τη λειτουργία της ελληνικής οικονομίας και η αίτηση να περιέχει και πλήρη αιτιολογία σχετικά με τη συνδρομή των προϋποθέσεων αυτών.

Λόγος γενικότερου κοινωνικού συμφέροντος είναι η ίδια η ενεργοποίηση της συλλογικής διαπραγμάτευσης και η ανάγκη της παραγωγής και διατύπωσης συλλογικής ρύθμισης. Όταν, παρά τις καταβαλλόμενες προσπάθειες, διαπιστώνεται ότι οι διαπραγματεύσεις έχουν οριστικά αποτύχει και δεν οδηγούνται σε αποτέλεσμα που διαγράφει συνακόλουθα αντικειμενικά και την αδυναμία παραπομπής σε Διαιτησία με κοινή απόφαση των μερών,

πρέπει να θεωρείται παραδεκτή η μονομερής, με την ενέργεια και την πρωτοβουλία δηλαδή του ενός μέρους, προσφυγή στη Διαιτησία. Είναι σημαντικό για την ερμηνεία της διάταξης του άρθρου 57 περ. α' του ν.4635/2019, όπως διεξοδικότερα αναφέρθηκε ανωτέρω, η διασφάλιση της εργασιακής ειρήνης ως λόγου δημοσίου συμφέροντος, με την αποφυγή της διαιώνισης των συλλογικών διαφορών και την επίλυση τους με την εξεύρεση ισορροπημένων κατά το δυνατόν λύσεων (Ολ ΣτΕ 2307/2014) καθώς οι διατάξεις του άρθρου 57 περ. α του ν.4635/2019 αποτυπώνουν την επικουρικότητα της Διαιτησίας και επίσης την ανάγκη της σταθερής υπόμνησης αυτής της επικουρικότητας (Ολ ΣτΕ 2307/2014).

Σύμφωνα με τη θεωρία, όταν ο νομοθέτης αναφέρεται σε υπαρκτό λόγο γενικότερου κοινωνικού ή δημοσίου συμφέροντος συνδεδεμένου με τη λειτουργία της ελληνικής οικονομίας, προφανώς αναφέρεται π.χ. σε σημαντικές προσβολές που μπορούν πράγματι να προκληθούν από την έκταση και τη διάρκεια των απεργιακών κινητοποιήσεων και όχι σε πιθανές ήσσονος σημασίας οικονομικές επιπτώσεις, οι οποίες μπορεί να προκαλούνται από οποιαδήποτε εφήμερη ή επουσιώδους βλαπτικότητάς απεργιακή κινητοποίηση [Ληξουριώτης, Ι. (2020), *Έναρξη ισχύος νέων περί διαιτησίας διατάξεων και όριο παρέμβασης του θεσμού στις συλλογικές εργασιακές σχέσεις*, Δελτίον Εργατικής Νομοθεσίας, 76, 1760, 289-311]. Επομένως πρέπει να έχει ολοκληρωθεί και αν έχει αποτύχει πριν τη μονομερή προσφυγή στη Διαιτησία, ένας κύκλος διαπραγματεύσεων και να έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία της Μεσολάβησης, χωρίς προφανώς να είναι αναγκαίο να έχουν προηγηθεί και αγωνιστικά μέσα [Λεβέντης Γ. (2020β), *Οι πρόσφατες μεταρρυθμίσεις στο συλλογικό εργατικό δίκαιο Ν. 4635/19 «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις»*, Δελτίον Εργατικής Νομοθεσίας, 76(1758),1-25]. Επίσης, «Η μονομερής προσφυγή στη διαιτησία προβλέπεται ως έσχατο και επικουρικό μέσο» [Ληξουριώτης, Ι. (2020), *Έναρξη ισχύος νέων περί διαιτησίας διατάξεων και όριο παρέμβασης του θεσμού στις συλλογικές εργασιακές σχέσεις*, Δελτίον Εργατικής Νομοθεσίας, 76, 1760, 289-311].

Σύμφωνα, με πρόσφατη νομολογία, δηλαδή την υπ' αριθμ. 30/2025 απόφαση του Τριμελούς Εφετείου Αθηνών – Τμήμα 4^ο (Δημοσίευση ΝΟΜΟΣ), πρέπει να

συντρέχει εμφανής κίνδυνος προσβολής του γενικότερου κοινωνικού ή δημοσίου συμφέροντος, ο οποίος, μάλιστα να έχει συγκεκριμένη και άμεση επίπτωση στη λειτουργία της ελληνικής οικονομίας. Επίσης στην ίδια ως άνω απόφαση αναφέρεται και ότι στην αίτηση πρέπει να γίνεται επίκληση με ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία, γιατί η επίλυση της συγκεκριμένης διαφοράς επιβάλλεται για υπαρκτό λόγο γενικότερου κοινωνικού ή δημοσίου συμφέροντος συνδεδεμένου με τη λειτουργία της ελληνικής οικονομίας. Ειδικότερα στην Αίτηση πρέπει να γίνεται επίκληση της διατυπώσεως του νόμου και εν συνεχεία ορισμένη αναφορά σε ποιοτικά και ποσοτικά στοιχεία, που να τεκμηριώνουν κίνδυνο προσβολής του γενικότερου κοινωνικού ή δημοσίου συμφέροντος, ο οποίος να έχει άμεση επίπτωση στην λειτουργία της ελληνικής οικονομίας. Επιπροσθέτως στην ίδια απόφαση σημειώνεται ότι πρέπει να αναφερθεί ότι η διάταξη του άρθρου 16 παρ.2 του Ν. 1876/1990 επιβάλλει την πλήρη αιτιολογία της αιτήσεως μονομερούς προσφυγής στην Διαιτησία σχετικά με τη συνδρομή των προϋποθέσεων που την δικαιολογούν. Μάλιστα σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση επί του άρθρου 57 του Ν. 4635/2019, που αντικατέστησε τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 16 του Ν. 1876/1990, «Η συνδρομή των ανωτέρω περιπτώσεων (εννοεί η αιτιολογική έκθεση τις περιπτώσεις α και β της παρ. 2 του άρθρου 16 του Ν. 1876/1990), απαιτείται να αναφέρεται ρητά στην αίτηση του μονομερούς προσφεύγοντος στη Διαιτησία και να υπάρχει, επιπροσθέτως, ειδική μνεία στην αιτιολογία της διαιτητικής απόφασης.

Στην προκείμενη περίπτωση, εξετάζεται η κατά το άρθρο 16 παρ. 2 του Ν. 1876/1990, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, συνδρομή του κατά τα ανωτέρω λόγου γενικότερου κοινωνικού ή δημοσίου συμφέροντος, συνδεδεμένου με τη λειτουργία της ελληνικής οικονομίας. Με βάση τη διατύπωση του νόμου και τα σχετικώς γινόμενα δεκτά από τη νομολογία, όπως ανωτέρω διεξοδικά αναφέρεται, η αίτηση για την μονομερή προσφυγή στη Διαιτησία πρέπει να περιέχει πλήρη αιτιολογία. Είναι σαφές ότι τέτοια αιτιολογία δεν διαλαμβάνεται στην υποβληθείσα Αίτηση, περαιτέρω δε ούτε από την εν γένει διαδικασία ενώπιον του Ο.ΜΕ.Δ., ούτε από τα προβληθέντα από το έτερο μέρος, αλλά ούτε και από τα υπάρχοντα, διατιθέμενα και προσβάσιμα στοιχεία

και δεδομένα προκύπτει ότι είναι δυνατόν να αιτιολογηθεί επαρκώς, στη συγκεκριμένη περίπτωση, η κατά τα ανωτέρω συνδρομή λόγου γενικότερου κοινωνικού ή δημοσίου συμφέροντος, συνδεομένου με τη λειτουργία της ελληνικής οικονομίας. Με την εξεταζόμενη αίτηση του Σωματείου Εργαζομένων στην Praktiker Hellas A.E, αλλά και το υπόμνημά του, καθώς και τα έγγραφα που προσκομίζονται γίνεται επίκληση στοιχείων που αναφέρονται στην εξεταζόμενη προϋπόθεση, αλλά επαναλαμβάνεται ότι τα στοιχεία αυτά αφορούν τον κλάδο του λιανικού εμπορίου και όχι την επιχείρηση «Praktiker Hellas Μονοπρόσωπη Α.Ε.». Ο κατάλογος των επιχειρήσεων που προσκομίζεται από την εργατική πλευρά, αναφέρει μεν την εταιρεία Praktiker, αλλά στο μέσον του σχετικού καταλόγου στον αριθμό 168. Επίσης στην αίτηση και στο υπόμνημα γίνεται αναφορά στη θεωρία και τη νομολογία περί των λόγων γενικότερου κοινωνικού ή οικονομικού συμφέροντος, αλλά σε ό,τι αφορά ειδικότερα την παρούσα συλλογική διαφορά και τη σύνδεση της εν λόγω επιχείρησης με τα κριτήρια που θέτει η διάταξη της παρ. 2 περ. β του άρθρου 16 του Ν. 1876/1990, όπως ισχύει, δεν γίνεται αναφορά σε ποιοτικά και ποσοτικά στοιχεία που να τεκμηριώνουν κίνδυνο προσβολής του γενικότερου κοινωνικού ή δημοσίου συμφέροντος, ο οποίος να έχει άμεση επίπτωση στην λειτουργία της ελληνικής οικονομίας (ΕφΑθ 30/2025 ο.π).

Συνεπώς, ούτε με την αίτηση ούτε με το υπόμνημα και τα σχετικά έγγραφα, που υπέβαλε η εργατική πλευρά και τέθηκαν στη διάθεση της Επιτροπής Διαιτησίας αναφέρονται επαρκή γεγονότα ή ποσοτικά στοιχεία ή άλλα στοιχεία, που να στηρίζουν τη θέση ότι η επίλυση της παρούσας συλλογικής διαφοράς *«επιβάλλεται από υπαρκτό λόγο γενικότερου κοινωνικού ή δημοσίου συμφέροντος συνδεόμενο με τη λειτουργία της ελληνικής οικονομίας»*, ώστε να δικαιολογούν πλήρη αιτιολογία συνδρομής των προϋποθέσεων μονομερούς προσφυγής στη Διαιτησία. Για το λόγο αυτό προεχόντως, πρέπει να απορριφθεί η Αίτηση μονομερούς προσφυγής στη Διαιτησία.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτεται η αίτηση μονομερούς προσφυγής στη Διαιτησία της πρωτοβάθμιας επιχειρησιακής συνδικαλιστικής οργάνωσης, με την επωνυμία «Σωματείο Εργαζομένων στην Praktiker Hellas A.E», διότι δεν συντρέχουν οι απαιτούμενες από το άρθρο 16 παρ. 2 προϋποθέσεις του Νόμου 1876/1990, όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει, για τη μονομερή προσφυγή στη Διαιτησία.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΤΡΙΜΕΛΟΥΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΓΙΑΝΝΑΡΟΥ

ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΤΡΙΜΕΛΟΥΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

ΟΥΡΑΝΙΑ ΖΕΡΒΟΜΠΕΑΚΟΥ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΤΡΑΝΗΣ